

Interventieplan Sociale Stad; Fase IV 2019-2022

Voortgangsrapportage 2020; kwartaal 1 en 2

26 augustus 2020

1 Samenvatting voortgang Interventieplan tot en met juni 2020

1.1 Inleiding

Op 8 mei 2019 is door de Gemeenteraad Interventieplan fase 4 vastgesteld. Hiermee geven we uitvoering aan het Coalitieakkoord “Samen Vooruit”. We informeren u regelmatig over de voortgang. Dit is de eerste rapportage over 2020, over de periode tot en met juni.

In het volgende hoofdstuk schetsen wij een algemeen beeld over de transformatie en de financiële resultaten. Daarna gaan we kort in op de voortgang per interventie.

1.2 Algemeen Beeld

Eind 2019 stelden we vast dat we steeds beter in staat zijn om onze transformatiedoelen samen met maatschappelijke partners te realiseren. Dat is nog steeds zo, maar de corona-pandemie heeft voor veel mensen persoonlijke en financiële gevolgen, die we niet hadden voorzien. We hebben veel contacten met onze opdrachtnemers om de zorg continuïteit zo goed mogelijk te borgen. We proberen onze inwoners zoveel mogelijk in deze moeilijke periode te ondersteunen in inkomen, meedoen en werk. We monitoren de ontwikkelingen in de cijfers en doen daarvan, voor zover mogelijk, verslag in deze rapportage. Het is echter nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over de uiteindelijke effecten van de covid-19 pandemie en -maatregelen op het resultaat van ons beleid. We houden rekening met een mogelijk na-ijleffect in de instroom in zorg. Desondanks blijven we vol inzetten op onze interventies.

De interventies gericht op het versterken van de sociale basis en de inrichting van de brede basisteams liggen op koers. De aanbesteding van de brede basisteams jeugd en gezin is inmiddels van start gegaan. Dit moet op termijn gaan bijdragen aan meer “normalere” oplossingen voor mensen in het onderwijs, welzijn, werk, sport/cultuur en ondersteuning in de woonomgeving. Dan zijn individuele maatwerkoplossingen, zoals begeleiding, minder nodig. De raad heeft net voor de zomer besloten tot een aanbesteding brede basisteams volwassenen; dit bereiden we komend najaar voor.

We continueren de uitvoering van de proefgebieden in Lindenholt en Zuid, de stadsdeelagenda's jeugdpreventie en volwassenen. Daarmee bouwen we het wijkgericht werken in het sociaal domein steeds verder uit. Het gaat hier vooral om resultaat in de samenwerking tussen professionals op wijkniveau, waar we echt vooruitgang zien in de projecten die we samen met onze partners uitvoeren.

We hebben stappen gezet in versterking van de expertise jeugd bij de toegang door de vorming van een stadsbreed team jeugd bij Sterker. We zien dat het gebruik van ambulante jeugdhulp nog blijft groeien ten opzichte van dezelfde periode 2019. Dit zit niet zozeer in het aantal jeugdigen, als wel in de omvang van de gemiddelde kosten per jeugdige. Hoewel we hier wel degelijk maatregelen op hebben ingezet, verwachten we niet deze trend dit jaar financieel te kunnen ombuigen. Dit is de belangrijkste oorzaak dat we een financieel tekort verwachten op het onderdeel jeugd in 2020. Bij de Wmo-taken zien we meer bewoners die gebruik maken van huishoudelijke hulp en vervoer en een stabilisering van begeleiding. De wachttijden bij de wijkteams nemen af, dit wordt mogelijk ook beïnvloed door de coronacrisis.

De positieve resultaten uit 2019 in het transformeren van zorg met verblijf zien we ook in het eerste half jaar van 2020. Dit geldt voor beschermd wonen en voor jeugd. Samen met aanbieders werken we aan het ontwikkelen van alternatieven voor verblijf, het samenwerken rond mensen met complexe problematiek, vernieuwing van de zorg (bijv. met buurtgezinnen, de JIM-aanpak en ‘beschermd thuis’ als nieuwe vorm binnen beschermd wonen). Dit vraagt van aanbieders een langjarig traject van ombouwen van voorzieningen en opbouwen van nieuwe

ambulante zorg. We waarderen dat er veel energie wordt ingezet door onze partners in dit veranderingsproces en dit stimuleert ons ook dat we hier op de goede weg zijn in de samenwerking.

1.3 Financieel beeld tot en met juni 2020

1.3.1 Maatregelen covid-19

Onderstaande prognoses zijn gebaseerd op de inwoners die we in het eerste en tweede kwartaal in beeld hebben en de betalingen en de realisatie in 2019. Het is lastiger om nu al een definitief financieel beeld te geven. De tijdelijke (crisis) maatregelen die wij als gemeenten verstrekken lopen uiteraard niet via de reguliere processen. Zowel de administratie als de compensatie die we van het rijk krijgen is nog niet helemaal in beeld.

Voor de onderdelen Wmo, Beschermd Wonen en Jeugd hebben we de VNG-richtlijnen gevolgd voor het bieden van financiële zekerheid aan de zorginstellingen zodat de continuïteit van het zorglandschap geborgd is. Dit betekent het volgende:

- Meerkosten als gevolg van de coronacrisis worden vergoed (maatregel geldt tot eind 2020);
- We betalen door ook als de zorg vanwege corona op een andere manier wordt verleend (maatregel blijft gelden);
- We betalen door ook als de geleverde zorg vanwege corona minder is (omzetgarantie, maatregel eindigt 1 juli 2020).
- Daarnaast betrachten we coulance bij niet leveren afgesproken prestatie bij subsidie ontvangers (maatregel geldt tot eind 2020).

Inmiddels zijn we door het rijk per brief geïnformeerd over de voorschotbedragen voor meerkosten en inhaalzorg vanwege corona. Deze worden bij de septembercirculaire verwerkt. Voor de omzetgarantie worden we niet gecompenseerd, dit zou moeten kunnen worden opgevangen binnen de reguliere budgetten. We nemen een aanvullend risico van € 2,0 miljoen voor 2020 op, we gaan hierbij uit van 1-3% van de totale zorgkosten.

Het aantal bijstandsgerechtigden als gevolg van de coronacrisis neemt toe. Afhankelijk van het aantal mensen dat hun baan verliest, zal dat nog meer toe nemen. Het rijk heeft aangegeven bij de bepaling van het definitieve Buigbudget in september/oktober rekening te houden met deze stijging van het aantal bijstandsgerechtigden, maar wat dit exact betekent is nu nog niet bekend.

Vanuit Werk en Inkomen voeren we de TOZO-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) uit. Werkgevers krijgen via het Rijk ondersteuning via de NOW-regeling. Deze loopt voorlopig tot 1 oktober. Als dit stopt verwachten we dat meer mensen hun baan verliezen.

1.3.2 Wmo

Op het onderdeel Wmo (exclusief Beschermd Wonen) verwachten we over 2020 een voordelig resultaat van tussen de € 0,8 miljoen en € 2,9 miljoen. Op de klassieke Wmo verwachten we een plus van tussen de € 1,9 en 3,6 miljoen. Op de nieuwe taken voor Wmo verwachten we een tekort van tussen de - € 0,7 en - € 1,1 miljoen).

Door de overgang van koop naar huur van nieuwe hulpmiddelen komen de kosten voor de klassieke WMO lager uit. Het tekort op de nieuwe Wmo wordt vooral veroorzaakt door uitgaven aan individuele begeleiding. De daling op de uitgaven voor Wmo begeleiding vlakt af. De taakstelling op dit onderdeel wordt nog niet gehaald. Er is een toename van gebruik van huishoudelijke hulp. Dit komt grotendeels door de wetswijziging abonnementstarief Wmo. Het maximum op de eigen bijdragen is verlaagd en is niet meer afhankelijk van inkomen. De drempel voor het aanvragen van huishoudelijke hulp is hierdoor verlaagd.

1.3.3 Beschermd Wonen

Op het onderdeel Opvang en Beschermd Wonen verwachten we in 2020 een positief resultaat dat ligt tussen de € 9,0 en € 12,0 miljoen. Dit is onder andere een gevolg van de transformatiekoers van de afgelopen jaren. Zorgaanbieders bieden vaker extramurale zorg en bouwen intramurale plaatsen af. Tot en met 2019 voegden we de overschotten op dit onderdeel toe aan de bestemmingsreserve. In het najaar komen we met een raadsvoorstel om deze bestemmingsreserve op te heffen. De financiële risico's rondom Beschermd Wonen die we voorzien verwerken we in de stadsbegroting 2021. We verwachten onder andere effecten door overgang middelen naar de Wet Langdurige Zorg, een nieuw objectief verdeelmodel en decentralisatie van de middelen naar gemeenten in plaats van de regio. Daarnaast neemt de druk op de maatschappelijke opvang toe en zal ook voor Beschermd wonen het woonplaatsbeginsel ingevoerd gaan worden.

1.3.4 Jeugd

Op het onderdeel Jeugd verwachten we in 2020 een nadelig resultaat van tussen de € 1,5 en € 5,0 miljoen. Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door hoge uitgaven voor ambulante jeugdzorg; vooral door begeleiding en Jeugd-GGZ. De ontwikkeling bij Jeugdzorg met verblijf is positief. Hier lijken we de opgenomen taakstelling vooralsnog te halen. Voor een deel van de jeugdigen wordt minder verblijf omgezet in meer intensief ambulante hulp. Dat levert een kostenstijging op bij jeugdzorg ambulant.

1.3.5 Werk en Inkomen

Op het onderdeel Werk en Inkomen verwachten we op dit moment een voordelig resultaat van € 3,6 miljoen. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een verwachte hogere Buig-uitkering van het rijk op het onderdeel Inkomen. In het coalitieakkoord 2018-2022 is een bedrag van € 6,0 miljoen structureel toegevoegd om het tekort op Buig te kunnen opvangen. We hebben dus wel nog steeds te maken met een tekort op BUIG ten opzichte van de rijksmiddelen die we ontvangen.

Op het onderdeel Armoedebestrijding zien we in 2020 een tekort ontstaan (verwachting € 0,2 miljoen). Het aantal mensen dat aanvullende inkomensregelingen gebruikt neemt toe. De geraamde debiteurenopbrengst wordt niet gehaald.

Op het onderdeel Arbeidsparticipatie verwachten we op dit moment een positief resultaat van € 0,3 miljoen, met name veroorzaakt door een verwachte daling van de WSW-lasten.

Het positieve resultaat op Werk en Inkomen is erg onzeker vanwege de coronacrisis en de economische ontwikkelingen de komende tijd. We zien in de cijfers van het eerste halfjaar al een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden.

1.3.6 Uitputting transformatiebudget

In het Coalitieakkoord Nijmegen Samen Vooruit is afgesproken een budget van € 2 miljoen te oormerken ten behoeve van de transformatie in het sociaal domein. Deze middelen zijn gekoppeld aan dit interventieplan. In 2019 is niet al het beschikbare budget benut. In de nota Slotwijzigingen 2019 hebben we daarom voorgesteld een deel van het budget over te hevelen naar 2020.

In 2020 zijn de budgetten geïndexeerd en is er voor interventie 'wijkaanpak sociaal domein' € 48.000 toegevoegd vanuit het budget voor huishoudelijke hulp. Voor interventie 'stelselwijziging' is in 2020 inmiddels € 20.000 meer uitgegeven dan eerst voorzien, met name voor juridische kosten. Dit wordt elders binnen het programma opgevangen. Hiermee komen de totale geschatte uitgaven op € 2.077.000. In onderstaande tabel wordt dit weergegeven.

Interventie	Uitgaven	Uitgaven	Beschikbaar	Beschikbaar	Totaal
	2019	2020	2020	2021	
1. Welzijn, vrijwilligers, leefbare wijken gericht versterken	-	50	-	-	50
2. Wijkaanpak sociaal domein	290	114	55	-	459
3. Inkomen, werk, schulden	-	-	-	-	-
4. Sterke basis kinderen en jongeren	70	-	80	-	150
5. Verminderen gebruik ambulante Jeugdzorg	123	209	38	-	370
6. Jeugdzorg met verblijf*	-	-	-	-	-
7. Ombouw Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang	-	-	-	-	-
8. Doorbraakaanpak	334	136	73	-	543
9. Stelselwijziging**	25	90	-	40	155
10. Datagestuurde werken i/h sociaal domein	125	125	-	100	350
Totaal	967	724	246	140	2.077

*Het budget voor interventie 6: Jeugdzorg met verblijf komt uit landelijke transitie-middelen.

Figuur 1: Uitgaven transformatiebudget

2 Inhoudsopgave

1	Samenvatting voortgang Interventieplan tot en met juni 2020	4
2	Inhoudsopgave	8
3	Interventie 1: Welzijn, vrijwilligers, leefbare wijken gericht versterken	2
4	Interventie 2: Wijkaanpak sociaal domein	3
5	Interventie 3: Inkomen, werk, armoede & schulden	6
6	Interventie 4: Sterke basis kinderen en jongeren	9
7	Interventie 5: Verminderen gebruik ambulante Jeugdzorg	10
8	Interventie 6: Jeugdzorg met Verblijf	13
9	Interventie 7: Ombouw Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang	15
10	Interventie 8: Doorbraakaanpak	17
11	Interventie 9: Stelselwijziging	18
12	Interventie 10 Data gestuurd werken in het Sociaal Domein	19

3 Interventie 1: Welzijn, vrijwilligers, leefbare wijken gericht versterken

3.1 Plan van Aanpak

We verbeteren de basisondersteuning in de wijken zodat wijkbewoners mee kunnen doen, meer problemen zelf of met hulp van vrijwilligers kunnen oplossen en meer sociale steun ervaren. Daardoor vermindert tevens het beroep op gespecialiseerde zorg en realiseren we besparingen op Wmo en Jeugdhulp.

3.2 Uitvoering

We hebben een analyse gemaakt van de uitvoeringspraktijk en de taken van de gemeente op het gebied van Welzijn. Mede op basis hiervan werken we aan een gedragen visie op de Sterke sociale basis. Hiervoor organiseren we in 2020 gesprekken met onze partners in de stad. Op basis van de analyse en de visie hervormen we het welzijns- en vrijwilligerswerk. We stellen vast welk aanbod het best past bij de kenmerken van de wijken.

Welzijnsorganisaties werken samen met de wijkteams en anderen in de wijk aan stadsdeelagenda's. Ze starten met nieuwe activiteiten om de sociale steun in de wijk te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn:

- We werken samen met huisartsen aan beter inzet van welzijn in het project Welzijn op recept. Vanaf 1 september 2020 loopt dit in 6 stadsdelen; Centrum, Grootstal en Hatertse Hei, Dukenburg, Lindenholt, Hatert, Oost en Nieuw West.
- Groepswork is onderdeel van het reguliere aanbod en wordt verder ontwikkeld.
- Het interculturele maatjesproject loopt sinds 2019.

3.3 Monitoring

De doelen die met partners wordt vastgesteld in het najaar en de begrotingsdoelen bepalen hoe we de monitoring in 2021 gaan inrichten.

We onderzoeken de effecten van de genoemde projecten zoals het effect van Welzijn op recept op de gezondheid van de deelnemers. De evaluatie van de projecten hiervan moet nog komen. De eerste resultaten zijn positief

3.4 Vervolgacties

Dit jaar nog presenteren we de visie Sterke sociale basis aan de raad. Deze wordt vervolgens uitgewerkt in een voorstel om de organisatie van het welzijns- en vrijwilligerswerk waar nodig te hervormen.

4 Interventie 2: Wijkaanpak sociaal domein

4.1 Plan van aanpak

Het doel van de wijkaanpak is dat inwoners een lage drempel ervaren om mee te doen aan activiteiten in de wijk en hulp te zoeken bij vragen en problemen. We willen dit bereiken op de volgende manier:

- De werkers in de wijk maken meer tijd voor het verlagen van de drempel naar mee-doen in de samenleving, samenwerking en een integrale aanpak van problemen van gezinnen. Dat kan door minder tijd te besteden aan indicatiestelling en onnodige bureaucratie.
- In de wijk wordt meer samenhangende zorg georganiseerd. Hierdoor verwijzen we minder door naar individuele versnipperde maatwerkvoorzieningen. Dit zal ook leiden tot kostenbesparing op reguliere en specialistische begeleiding.

Deze beide opdrachten voeren we uit met de sociale wijkteams en zorgaanbieders in de wijk. We willen tevens de oplopende wachttijden verkorten. Dit doen we door het nemen van korte termijn maatregelen gericht op het verminderen van administratieve handelingen. Daarnaast voeren we pilots uit gericht op de langere termijn waarbij het wijkteam is uitgebreid met ambulante begeleiders. Inwoners hoeven hier geen indicatie voor aan te vragen. Hierdoor is basisondersteuning van volwassenen in de wijk direct toegankelijk, als algemene voorziening. Dit noemen we brede basisteams.

4.2 Uitvoering

Sinds de zomer 2019 worden de proefgebieden brede basisteams volwassenen in stadsdelen Lindenholt en Zuid volgens plan uitgevoerd. Ook zijn er korte termijn maatregelen inzet om de wachttijden bij de wijkteams te verminderen, onder meer door het toevoegen van capaciteit voor jeugd, het verkorten van de aanvraagprocedures of het ambtshalve verlengen van een (af)lopende indicatie voor Wmo voor specifieke doelgroepen. We zien inmiddels de wachttijden teruglopen, bij jeugd maar zeker ook in Lindenholt en Zuid.

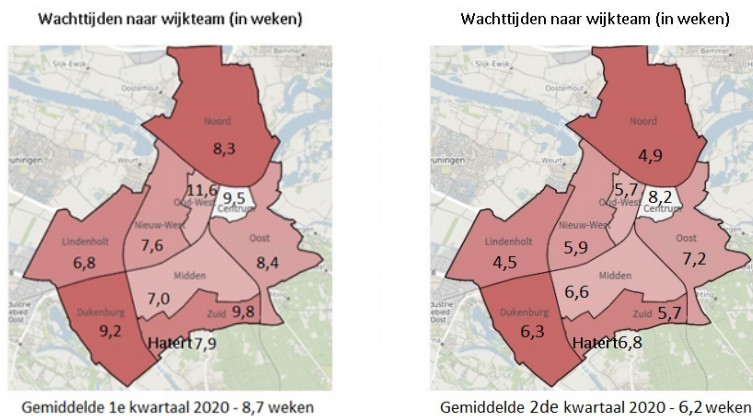
De (externe) evaluatie van deze proefgebieden Lindenholt en Zuid is betrokken bij de besluitvorming over de brede basisteams Volwassenen. De besluitvorming over de brede basisteams Volwassenen is afgerond in het tweede kwartaal 2020. De raad heeft besloten om te gaan aanbesteden, de toegang voor de klassieke Wmo-taken als gemeente zelf te gaan uitvoeren en voor de keten ouderen de opdracht via subsidie uit te zetten. Het streven is start van de brede basisteams volwassenen per januari 2022.

4.3 Monitoring

4.3.1 Wachttijden wijkteams

Het eerste kwartaal 2020 was de wachttijd gemiddeld 8,7 weken. Dat is gelijk aan het laatste kwartaal 2019. Het tweede kwartaal is de wachttijd gemiddeld 6,2 weken.

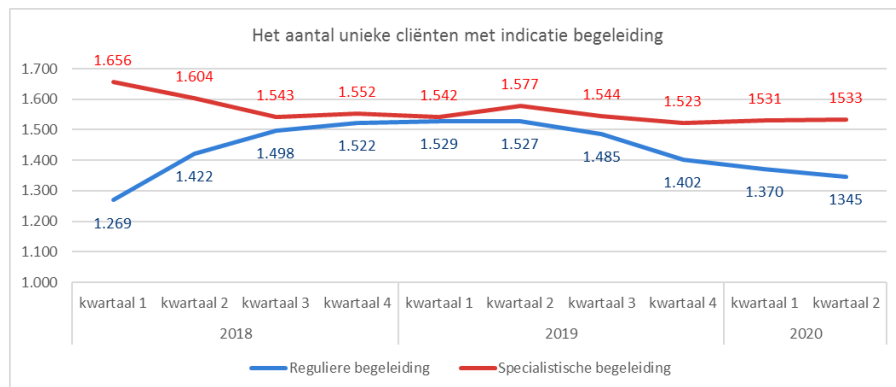
We zien in de proefgebieden Lindenholt en Zuid een flinke daling van de wachttijden. Nieuwe aanmeldingen worden daar vrijwel meteen opgepakt. Er is nog wel wachttijd op de herindicaties.

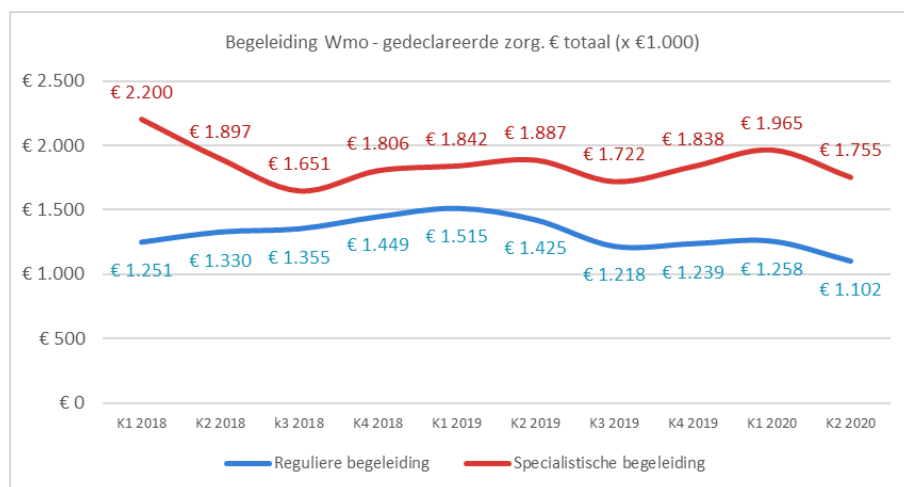
Figuur 2: gemiddelde wachttijden sociale wijkteams 2020, kwartaal 1 en 2

4.3.2 Begeleiding

Het aantal cliënten specialistische begeleiding blijft in het eerste half jaar ongeveer gelijk aan eind 2019. Het aantal cliënten regulier begeleiding daalde licht. De groepsbegeleiding blijft ongeveer op het niveau van 2019 met ongeveer 100 cliënten. De daling in de gedeclareerde kosten op begeleiding vlakt wat af.

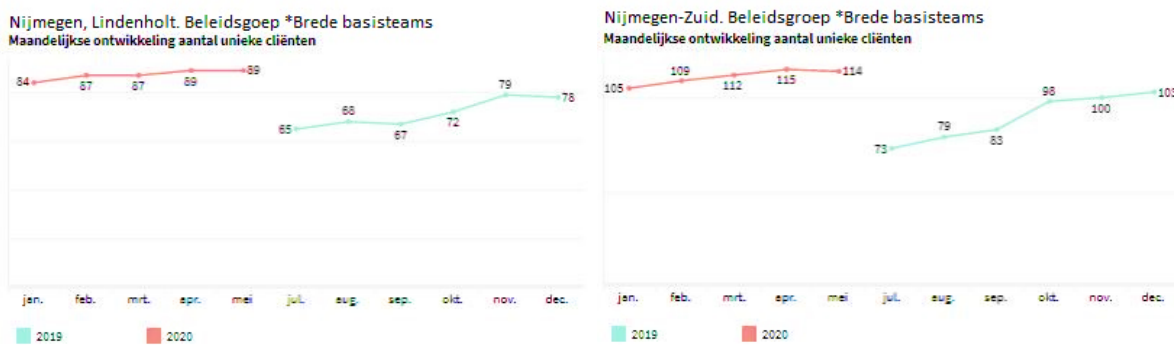
Figuur 3: aantal unieke cliënten met begeleiding, 2020, kwartaal 1 en 2

Figuur 4: gedeclareerde zorg begeleiding WMO, 2020, kwartaal 1 en 2

Evaluatie Proefgebieden Lindenholt en Zuid

We monitoren de ontwikkelingen van de proefgebieden brede basisteams in Lindenholt en Zuid al op aantal cliënten. Zie figuur 5. De proef is inhoudelijk geëvalueerd door onderzoeksbureau BMC. De bevindingen zijn verwerkt in het raadsvoorstel Brede Basisteams Volwassenen. Er komt op basis van het advies van BMC een separate monitoring van de proefgebieden.

Figuur 5: Maandelijkse ontwikkeling aantal unieke cliënten Lindenholt en Nijmegen-Zuid, 2019-2020.

Huishoudelijke Hulp en taxivervoer

We zien groei in het aantal Wmo-clients met hulp bij het huishouden en taxivervoer. Op basis van de cijfers is niet te zeggen in welke mate de veranderde eigen bijdrage een rol speelt. Procentuele ontwikkeling van het aantal unieke cliënten 2018-2019 is +7,9%.

4.4 Vervolg

We hebben een eerste stap gedaan in de transformatie van de wijkaanpak. We willen verdere resultaten bereiken door middel van de vorming van brede basisteams en versterken van de sociale basis. Voor de kortere termijn blijven we inzetten op acceptabele wachttijden bij de wijkteams.

5 Interventie 3: Inkomen, werk, armoede & schulden

5.1 Plan van Aanpak

Nijmegen kent veel mensen met een laag inkomen, (dreigende) schulden en/of geen betaald werk. In veel gevallen gaat dit gepaard met inactiviteit, stress, meer schulden, gezondheidsproblemen en/of eenzaamheid. Ons beleid op Werk, Inkomen, Armoede en Schulden heeft in dat opzicht een sterke relatie met zorg en welzijn. We willen dat iedereen een stabiele financiële situatie heeft en volwaardig mee doet in de maatschappij. Mensen voor wie dat niet geldt zullen in beweging moeten komen. We ondersteunen hen door maatwerk bij het vinden van een baan. Als een betaalde baan niet mogelijk is, helpen we bij het vinden van vrijwilligerswerk. We verlagen de drempel voor hulp bij financiële problemen. Hierdoor voorkomen we dat schulden en andere problemen zoals stress door schulden hoger oplopen. Mensen met een te laag inkomen geven we een financiële basis voor hun maatschappelijk functioneren.

5.2 Uitvoering

5.2.1 Arbeidsmarkt

Het Regionaal Arbeidsmarkt Beleidsplan “Werk voorop!” 2020 – 2023 is eind 2019 in alle zeven regiogemeenten vastgesteld. Het doel is vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in evenwicht te brengen. Dat doen we door samenwerking tussen gemeenten, bedrijven en opleidings- en kennisinstututen. De focus ligt op jongeren tot 27 jaar, 55-plussers, statushouders en mensen met een beperking. Andere thema’s zijn: een leven lang ontwikkelen, versterken van de kansberoepen, laaggeletterdheid, basisvaardigheden, parttime- en tijdelijk werken. Dit beleidsplan is onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst met het Regionaal WerkBedrijf 2020. Het WerkBedrijf zal bij de uitvoering aansluiting zoeken bij de wijkteams, vanwege de sterke relatie van financiële zekerheid en met zorg en welzijn.

5.2.2 Armoede

De Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering wordt goed benut. Het verlaagt zorgkosten voor minima en vermindert het midden van zorg en schulden bij de zorgverzekeraar. De premies van de minimapolissen worden in 2020 iets hoger. Daar staat tegenover dat de zorgtoeslag ook stijgt. De premie van CZ stijgt wat harder dan de premie van VGZ. We verwachten in 2020 daarom veel overstappers van CZ naar VGZ. De Meedoen regeling biedt financiële ondersteuning om mee te doen aan sport, cultuur en dergelijken. Deze regeling is in 2019 op een nieuwe manier aan te vragen; via een app. We zijn tevreden over deze nieuwe aanpak en we onderzoeken of we de app voor meer regelingen kunnen gebruiken. Het aanvragen is ook voor mensen die niet digitaal vaardig zijn mogelijk.

5.2.3 Schulden

Snelle hulp bij schulden kan veel ellende en maatschappelijke kosten besparen. Daarom hebben we verschillende activiteiten om schulden vroeg te signaleren, te voorkomen en te verhelpen. Sinds juli 2019 is de Financieel expert in de wijk actief in alle stadsdelen.

Nijmegen heeft samen met woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiebedrijven en het waterbedrijf een project vroegsignalering. Het aantal signaleringen is in 2019 ongeveer gelijk gebleven. Opvallend is dat het aantal recidivisten steeds groter wordt. We onderzoeken hoe we deze, vaste groep mensen met blijvende betalingsachterstanden beter kunnen helpen.

Gemeenten kunnen de Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden (RUB) toepassen. Hierdoor kunnen we inwoners die in de Wanbetalingsregeling Zorgpremie zitten uit deze regeling helpen. In het vierde kwartaal zijn 150 mensen benaderd die in de wanbetalingsregeling zitten en verzekerd zijn bij VGZ. Eind januari 2020 is 17 % hiervan weer regulier verzekerd. Dit is voor nu een mooie start, we streven naar een hoger percentage.

Begin 2020 komen we tot een herijking van het beleid, zodat het incassobeleid socialer, effectiever en realistischer wordt.

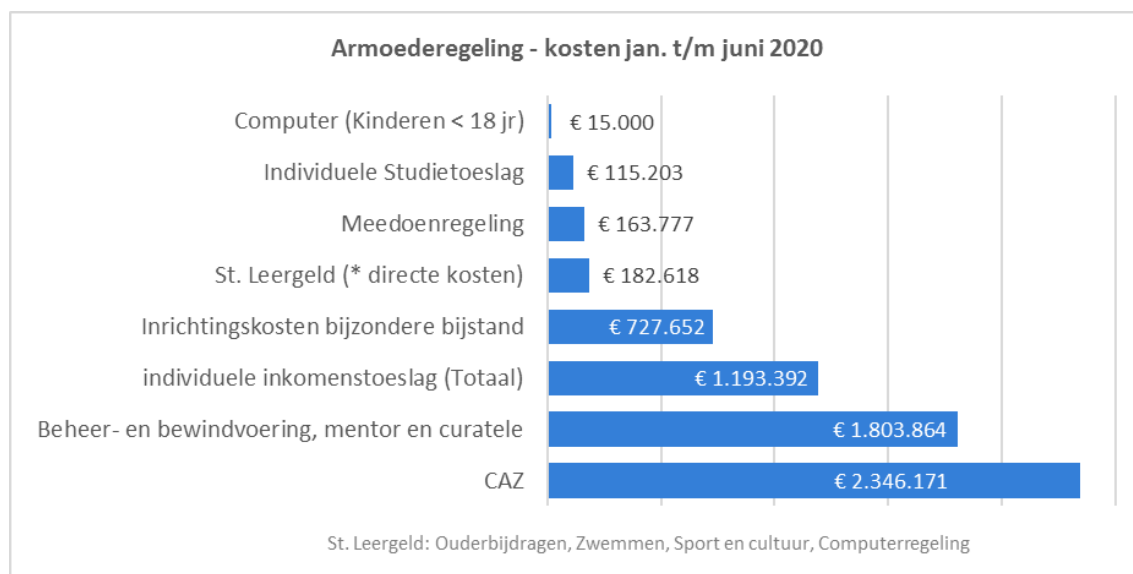
5.3 Monitoring

In dit hoofdstuk staat een kort overzicht van de bevindingen. In de halfjaarbrieven Werk en Inkomen informeren wij u over de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden en de deelname aan de Tozo-regeling naar aanleiding van de coronacrisis. De Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen zijn gekomen door de coronacrisis.

Sinds juni 2017 zien we een afname in het aantal bijstandsgerechtigden in Nijmegen (Participatiewet inclusief IOAW, IOAZ en Bbz). Eind december 2019 was dit gedaald tot 7.156. Vanaf maart 2020 zien we een stijging in het aantal uitkeringsgerechtigden. In de halfjaarbrieven Werk & Inkomen 2020 staan we uitgebreid stil bij de bijstandsontwikkeling van het afgelopen half jaar, de effecten van corona, de Tozo-regeling, handhaving en naleving en een aantal lopende projecten, zoals de Aanvullende aanpak Werk & Inkomen en het Huishoudboekje.

In 2020 is de nieuwe werkwijze Meedoenregeling verder ingevoerd om de toegang te vereenvoudigen. We verwachtten het bereik daarmee in 2020 te vergroten. Door de coronacrisis heeft alles (sportclubs, zwembaden, opleidingen etc.) stilgelegen en is het aantal aanvragen voor de Meedoenregeling sterk afgenomen. Om de aanvragen weer op gang te helpen zijn aanbieders in Nijmegen en omgeving actief aangeschreven om met een aanbod te komen. Hiermee willen we een leuk zomeraanbod realiseren waar mensen weer aan kunnen deelnemen. Voorbeelden zijn MuZIEum, Museum Oriëntalis, Escape Room, Museum het Valkhof en het Sanadome.

De aanvragen voor de armoederegeling lagen het tweede kwartaal bijna stil. Door de Covid-19-crisis was er weinig aanbod en waren de Stips (noodgedwongen door corona) voor inwoners fysiek lastiger bereikbaar. Het aantal meldingen voor een gesprek met de financieel expert over schulden staat in 2019 op 613, op dit moment staat de teller daarvoor op 398. De verwijzingen komen voor het merendeel via Stip, SWT, Bindkracht en de Formulierenbrigade. Het aantal gestarte trajecten Schuldhulpverlening staat op 188.

Figuur 6: Kosten armoederegelingen tot en met juni 2020

5.4 Vervolg

De inzet die wij hebben gedaan in bijvoorbeeld de TOZO-regeling was niet voorzien. We kunnen op dit moment nog niet voorzien of we onze geplande activiteiten moeten aanpassen. Voorlopig is het beleid niet gewijzigd en werken we aan de invoering van de nieuwe wet Inburgering in 2021. Dat geldt ook voor de pilot waarin we migranten intensief gaan begeleiden in nauwe samenwerking met de Radboud Universiteit.

6 Interventie 4: Sterke basis kinderen en jongeren

6.1 Plan van Aanpak

Het preventieve aanbod voor jeugdigen is op dit moment versnipperd en onvoldoende doelgericht. We maken per stadsdeel, samen met onze partners, een gezamenlijk plan voor preventieve programma's in de leefomgeving, gebaseerd op een gezamenlijke analyse. De uitvoerende partners kunnen dan de werkzaamheden beter op elkaar afstemmen en effectiever werken. Het doel is de veerkracht van gezinnen te versterken.

6.2 Uitvoering

In Noord, Dukenburg en Hatert zijn we samen met onze partners (onder meer Bindkracht10, Sterker, kinderopvang, scholen, DSAV, PKO en GGD) preventieplatforms gestart om het jeugdwelzijnsaanbod meer samen te richten op het profiel van de kinderen en jongeren in de wijk. Voor het jongerenwerk waren we al eerder met een soortgelijke aanpak gestart. Het verschil is dat bij de preventieprogramma's alle partijen betrokken zijn die preventieve ondersteuning bieden aan 0 tot 23-jarigen. We zien commitment en enthousiasme bij de deelnemende partijen. We werken zo ook aan een betere verbinding tussen de jeugdwelzijnswerkers en de werkers in de toegang. We zien wel dat dit een flinke omslag is in de manier van werken voor jeugdprofessionals in de wijk.

6.3 Monitoring

Het succes van de projecten Passende kinderopvang en de school als vindplaats heeft een beweging op gang gebracht in het hele preventieve jeugdveld. De enquêtes van de GGD en het dashboard sociaal domein geven inzicht in de welzijn en gezondheid van jeugdigen in de stadsdelen. Partijen leren nu samen analyses maken over de jeugdigen per stadsdeel, stellen prioriteiten en verbinden van de juiste interventies aan de doelstellingen is nog pril. Deze ontwikkelingen zetten we voort. Een gunstig effect op het gebruik van jeugdhulp zal zich pas op termijn voordoen.

Recent is de Gezondheidsmonitor Jeugd van de GGD Gelderland Zuid verschenen, waarin jongeren worden bevraagd op welbevinden en gezondheid. Deze uitkomsten worden verwerkt in de Themarapportage Jeugd die dit najaar op verzoek van de gemeenteraad wordt uitgebracht. We zien dat 44 % van de jeugdigen mentale druk, prestatiedruk en stress ervaren. Dit is input voor preventieprogramma's en in onze samenwerking met het onderwijs.

6.4 Vervolg

In 2021 willen wij de toegang tot de jeugdhulp doorontwikkelen naar brede basisteams Jeugd en Gezin. We continueren de projecten PKO en DSAV, de zorgcoördinatoren Kijk op Kleintjes van de GGD, het schoolmaatschappelijk werk en de jeugdwerkers van het SWT. Deze taken én professionals worden toegevoegd aan het brede basisteam Jeugd en Gezin. We werken in 2020 verder aan de preventieprogramma's per stadsdeel. Op het snijvlak van onderwijs en jeugd werken we aan een vernieuwing in het tegengaan van onderwijsachterstanden, brede scholen en naschools activiteiten aanbod. Ook sluiten we aan bij interventie 1, de "brede sociale basis", zodat we één visie ontwikkelen op het preventieve en welzijnsdomein voor alle inwoners. En we versterken de verbinding tussen jeugd/onderwijs en cultuur. In het najaar van 2020 brengen we de themarapportage jeugd uit.

7 Interventie 5: Verminderen gebruik ambulante Jeugdzorg

7.1 Plan van Aanpak

De gestegen kosten voor jeugdhulp zijn voor een deel te verklaren door groei in de duurdere vormen van (ambulante) jeugdhulp. We willen dat zorgaanbieders goede en goedkopere alternatieven aanbieden en daarover maken we afspraken. We willen dat verwijzers naar lichtere zorgvormen verwijzen mits cliënten passende zorg krijgen vanuit de juiste overwegingen. Dit kunnen ook “normalere” oplossingen zijn in de sfeer van welzijn, sport, onderwijs etc.

7.2 Uitvoering

Sterker werkt sinds 1 januari 2020 met één stadsbreed team Jeugd (STJ), dat verbonden is met de wijkteams. Wijkteams worden gestimuleerd om te werken binnen budget en het gebruik van begeleiding met 10% te reduceren. We zetten hierop in omdat de kosten voor ambulante begeleiding ieder jaar blijven doorstijgen. We hebben een richtlijn ontwikkeld om te bepalen hoeveel uur (reguliere) begeleiding een cliënt nodig heeft. Deze richtlijn is gebaseerd op de gemiddelde inzet in 2018. Als meer uur dan gemiddeld nodig is dan wordt het besluit door een tweede persoon mede-beoordeeld. Maandelijks krijgen de wijkteams feedback op hun werkwijze met behulp van data. We ondersteunen het STJ daarnaast met specifieke kaders, waardoor zij beter kunnen beoordelen wat jeugdhulp is en waar het onderscheid ligt met huiswerkbegeleiding, kinderopvang, vrijetijdsbesteding etc.

In alle situaties in het dagelijks leven waarin een kind minder goed functioneert kan volgens de jeugdwet begeleiding worden ingezet. Dat gebeurt thuis, op school en in de vrije tijd. Er is sprake van een wisselende intensiteit. Het kan gaan om 1 uur in de week of om 30 uur in de week. Begeleiding is dus een vorm van ondersteuning, of coaching die heel divers wordt toegepast. Daarom heeft begeleiding soms overlap met de gebruikelijke taken en verantwoordelijkheden van ouders, leerkrachten, intern begeleiders op school, sportcoaches enzovoort. We denken daarom dat een deel van de jeugdigen beter af is als ze in hun normale omgeving begeleid worden. En we willen toe naar een betere afbakening van begeleiding die door hulpverleners wordt geboden, de basisvoorzieningen in de wijk en op school en de taken van ouders en leerkrachten. We voeren hiervoor gesprekken met onder andere scholen en aanbieders. Om meer inzicht te krijgen en de juiste maatregelen te nemen, hebben we in april een onderzoeksopdracht verstrekt aan adviesbureau EHdK.

Naast de acties op ambulante begeleiding hebben we meer zaken opgepakt. We hebben onderzocht hoe de instroom naar dagbehandeling van het jonge kind omlaag kan en hoe we de instroom naar reguliere opvang en onderwijs kunnen verbeteren. Passende kinderopvang is daar deels een antwoord op. Dit is nu ook opgenomen in de samenwerkingsafspraken in de keten rond het jonge kind. We willen dat verwijzing en toeleiding naar dagbehandeling met de juiste expertise wordt uitgevoerd en dat dit gebeurt in het stadsbreed team jeugd. Dit team is ook verantwoordelijk voor ontwikkeling van expertise voor het jonge kind.

De functie praktijkondersteuner jeugd-ggz in de huisartsenzorg is in de loop van 2019 uitgebreid. In de pilotfase hebben de POH's veelbelovende resultaten laten zien: 70% van de jeugdige cliënten is geholpen zonder dat een verwijzing naar een zorgaanbieder noodzakelijk was. Momenteel is een voorstel in voorbereiding dat erop gericht is om de subsidie voor 2021 en verder te continueren inclusief een minimale uitbreiding van uren.

De poortwachter dyslexie beoordeelt of er behandeling nodig is voor EED (ernstige enkelvoudige dyslexie) en voorkomt verkeerde verwijzingen.

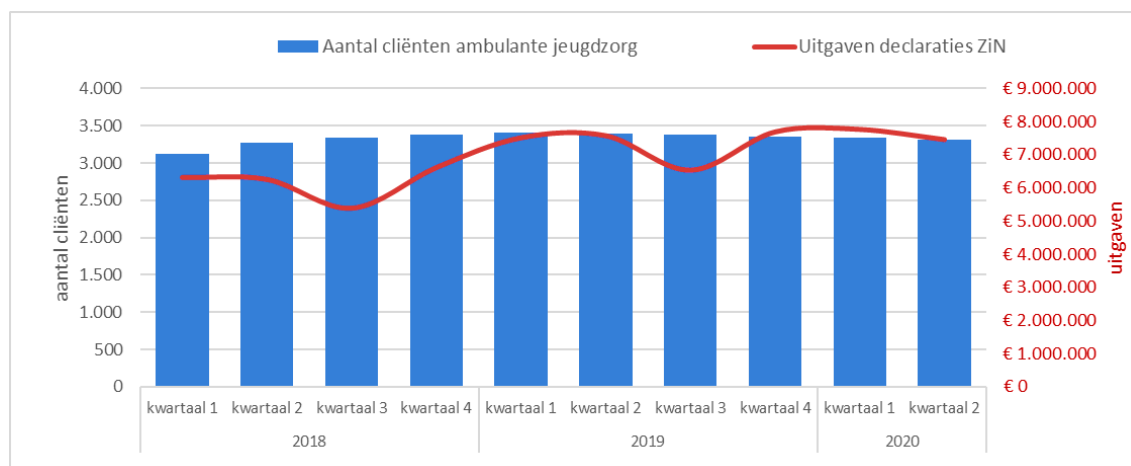
Daarnaast hebben we met aanbieders van ambulante behandeling J&O/JLVG en jeugd-ggz contractafspraken gemaakt over realistische budgetten. Hierdoor kunnen we ons richten op inhoudelijke vernieuwing, bijvoorbeeld op het gebied van preventie, groepsbehandeling en eHealth. Ook analyseren we samen de zorgpaden van cliënten met lang en intensief gebruik van zorg om verbetermogelijkheden te zoeken.

In december 2019 hebben we met de regio de themarapportage jeugd GGZ opgeleverd. Hieruit blijkt dat er relatief veel jeugdigen in de ggz behandeld worden, maar dat de behandeling efficiënt is, relatief goedkoop en effectief. We stimuleren daarom vooral het voorkomen en vroegtijdig signaleren van psychische problematiek.

<https://robregionijmegen.nl/wp-content/uploads/2020/01/Themarapportage-Jeugd-ggz-DEF.pdf>

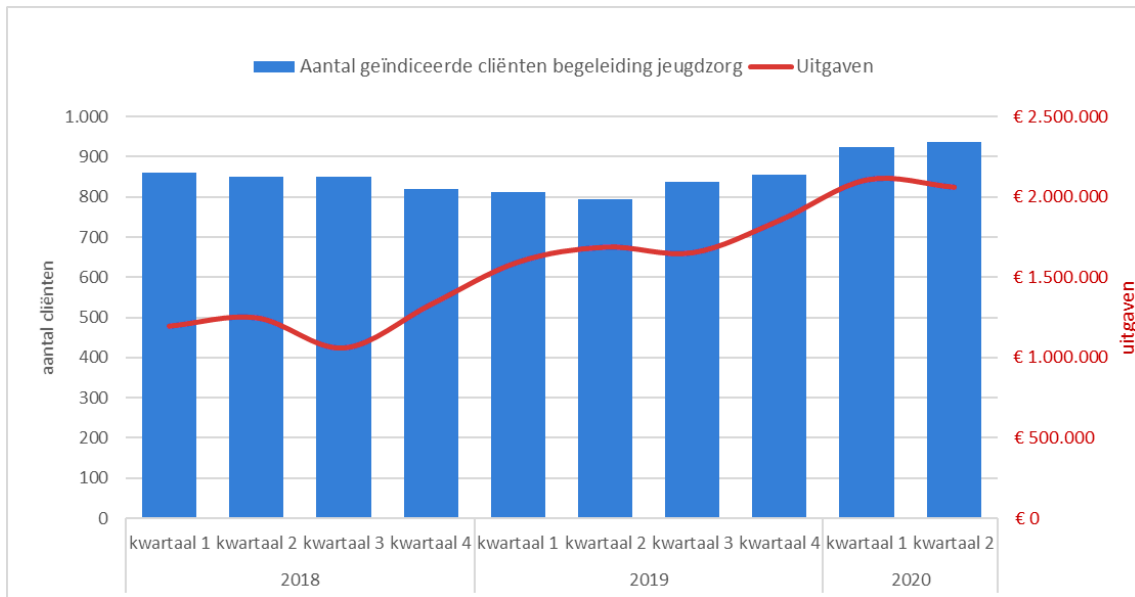
7.3 Monitoring

De effecten van Covid 19 zijn nog niet geheel zichtbaar in de dashboards omdat we kijken naar de lopende indicaties. Daardoor hebben nog niet volledig zicht op de daadwerkelijke geleverde zorg. Sinds september 2019 lijkt sprake van een lichte daling van aantal cliënten ambulante jeugdhulp. Deze daling is het sterkst in dyslexie. In 2019 is de daling het effect van de poortwachter. In het eerste kwartaal 2020 zien we mogelijk ook het effect van de tijdelijke sluiting van de scholen.

Figuur 7: Aantal cliënten met indicatie ambulante jeugdhulp en uitgaven per kwartaal

De kosten van begeleiding nemen toe. Dat komt doordat er meer uren per cliënt worden gedeclareerd.

Figuur 8: aantal cliënten en uitgaven voor begeleiding per kwartaal

7.4 Vervolg

In 2020 zal het stadsbreed team Jeugd bij Sterker de regievoering in complexere casussen versterken. Er is geïnvesteerd in extra trainingen op het gebied van veiligheid, samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis, proces- en casusregie.

We komen terug op de vervolgaanpak t.a.v. het ombuigen van de groei bij ambulante begeleiding op grond van het onderzoek door EHdK. De vorming van het brede basisteam Jeugd & Gezin (BBT) is hierin een belangrijke ontwikkeling omdat we beogen op termijn 80% van de begeleiding vanuit het BBT uit te kunnen gaan voeren. We verwachten ook dat uit het onderzoek van EHdK komt welke hulpvragen met basisvoorzieningen kunnen worden opgelost. We willen in de preventieprogramma's in de wijken Dukenburg, Hatert en Noord en het jeugdwelzijnsaanbod activiteiten opnemen die vervangend zijn voor lichte vormen van begeleiding.

Over al deze veranderingen zullen we na de zomer intensief overleg voeren met verwijzers, zodat er een gedeelde visie ontstaat over wanneer een basisvoorziening en wanneer een individuele voorziening passend is. Het gaat in de jeugdwet om een breed palet aan verwijzers: gecertificeerde Instellingen, huisartsen, jeugdartsen en regieteam. Maar ook ggz-aanbieders zijn belangrijk omdat begeleidingstrajecten vaak parallel lopen aan een ggz-behandeling.

Daarnaast zijn we in gesprek met het onderwijs: met SO/VSO scholen en het samenwerkingsverband. Jeugdhulp wordt namelijk ook ingezet als passende vormen van onderwijs (nog) niet beschikbaar zijn of als is een kind met behulp van extra zorg of begeleiding naar een reguliere basisschool kan. Dat wisselt sterk per school. We willen in de regio een betere verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs mogelijk maken, bijvoorbeeld door capaciteitsfinanciering. Dit doen we al bij de Maartensschool.

Verder gaan we aan de slag met een inkoopkader voor de jeugd-ggz, waarvan de contracten na 2021 aflopen.

In het najaar van 2020 brengen we de themarapportage jeugd uit.

8 Interventie 6: Jeugdzorg met Verblijf

8.1 Plan van Aanpak

We organiseren multidisciplinair overleg op regionaal niveau om voor kinderen met ernstige problematiek de best passende hulp in te zetten en als het kan uithuisplaatsingen te voorkomen. We ontwikkelen alternatieven zoals intensieve ambulante gezinsbehandeling en informele steun aan gezinnen, bemiddeling bij echtscheiding. Als kinderen niet thuis kunnen wonen, willen we dat ze bij pleegouders verblijven of in een gezinshuis. We streven ernaar dat jongeren na jeugdhulp zoveel mogelijk zelfstandig kunnen wonen vanaf hun 18e.

8.2 Uitvoering

Soms is verblijf buiten het eigen gezin noodzakelijk. In dat geval streven we er naar een goed pleeggezin of gezinshuis te kunnen bieden. Er is in onze regio een tekort aan pleeggezinnen. Dat wordt mede veroorzaakt door uitval van pleeggezinnen. In 2020 starten we met een wervingscampagne voor pleegouders. Ook werken we aan het pleegzorgcompliment om uitvoering te geven aan de motie van de gemeenteraad.

De afgelopen jaren is de kennis over duurzame ondersteuning van gezinnen toegenomen. Een belangrijk gegeven is dat het gezin en het netwerk om het gezin heen moet worden versterkt. Dat gebeurt door professionals, maar ook informele steun is essentieel in deze aanpak. In de JIM-aanpak die is gestart werken professionals van verschillende aanbieders samen met het gezin en een door de jongere gekozen mentor (JIM). Het gaat om complexe situaties waar een risico is op uithuisplaatsing. We zijn hiermee gestart in het voorjaar van 2020. In het verlengde hiervan is het project buurtgezinnen gestart. Daar wordt een gezin gekoppeld aan een ander gezin in de wijk voor alledaagse en vriendschappelijke hulp.

Het overleg passende zorg (OPH) ontwikkelt zich in 2020 verder tot een multidisciplinair expertiseteam waar verwijzers terecht kunnen met complexe vragen rondom integrale jeugdhulp. Het lukt het team in toenemende mate om een advies te geven tot passende hulp. Landelijk is aandacht voor een kleine groep, zeer kwetsbare kinderen, waarbij het niet lukt om regionaal passende hulp te organiseren. Gemeente Nijmegen heeft recent opdracht aangenomen om voor Gelderland een bovenregionaal expertisecentrum op te zetten, zodat ook deze kinderen de juiste zorg ontvangen.

Complexe echtscheidingsproblematiek speelt bij grofweg 50% van alle jeugdbeschermingsmaatregelen en uithuisplaatsingen. Om dit te voorkomen onderzoeken we hoe we gezinnen met echtscheiding beter kunnen ondersteunen. In Nijmegen Noord gebruikt het wijkteam het taxatie instrument CEES om tijdig te signaleren of de echtscheidingsproblemen dreigen te escaleren.

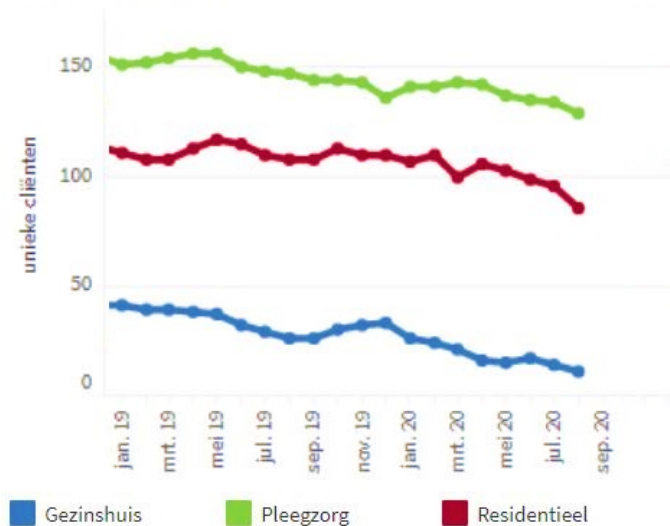
In 2020 evalueren we de aanpak bij ernstige echtscheidingsproblematiek. We voeren een evaluatie uit van het taxatie-instrument en ontwikkelen een volgende stap in de ondersteuning van deze gezinnen.

Van zorgaanbieders wordt verwacht te anticiperen op het bereiken van de volwassen leeftijd van hun jongeren. Het leren in zelfstandigheid behoeft veel aandacht, niet alleen bij de jongere maar ook in het versterken van de omgeving. De tijdelijke woningen in 'de Binder' vormen een welkom alternatief vanwege de combinatie van huisvesting én betrokken omgeving. Jongeren die opgroeien in pleegzorg, gezinshuizen en overige residentiële jeugdhulp zoals behandelgroepen, kunnen indien nodig middels verlengde jeugdhulp langer blijven dan hun 18e jaar. Ook bij deze jongeren is het vinden van een passende woonruimte, in een omgeving met voldoende steun een opgave. Uitstroom uit zware residentiële jeugdhulp is dan eerder te realiseren. Een kenmerk van deze kleine groep kinderen is dat zij kwetsbaar zijn door hun jeugdzorg verleden en 'klaar' met de hulpverlening. Voor alle jongeren uit de jeugdzorg geldt dat we ons blijven inzetten, bijv. met het recente convenant dat we met Portaal hebben afgesloten voor de inzet van bijna 60 wooneenheden.

8.3 Monitoring

De daling van aantallen jeugdigen in jeugdhulp met verblijf zet door. Dat is een positieve ontwikkeling. In onderstaande tabel is zichtbaar dat het onvoldoende lukt om een alternatief te bieden op plaatsing in een leefgroep zoals pleeggezinnen en gezinshuizen. Dat aantal daalt ook door schaarste aan gezinshuisouders en pleegouders. Bij pleeggezinnen stoppen iets meer pleegouders dan dat ze beginnen. Vandaar dat we met een gerichte campagne van start zijn gegaan, gericht op werving én behoud van pleegouders.

Jeugdzorg met verblijf - aantal cliënten met indicatie naar type

Figuur 9: Jeugdhulp met verblijf: aantal jeugdigen uit Nijmegen per kwartaal

De aanpak van jeugdhulp met verblijf wordt regionaal vastgesteld en uitgevoerd. In het voorjaar van 2019 is een regionale themarapportage Jeugdhulp met Verblijf verschenen. <https://robregionijmegen.nl/wp-content/uploads/2020/01/Themarapportage-Jeugd-ggz-DEF.pdf> <https://robregionijmegen.nl/wp-content/uploads/2019/12/PV-Themarapportage-Jeugdhulp-met-Verblijf-DEF.pdf>

8.4 Vervolg

We hebben nog een flinke opgave om de overgangperiode naar volwassenheid voor deze groep jongeren wat betreft wonen, inkomen en onderwijs/werk goed te ondersteunen. Hoewel we hierin wel stappen zetten, willen we deze aanpak dit en komend jaar gaan intensiveren.

9 Interventie 7: Ombouw Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang

9.1 Plan van Aanpak

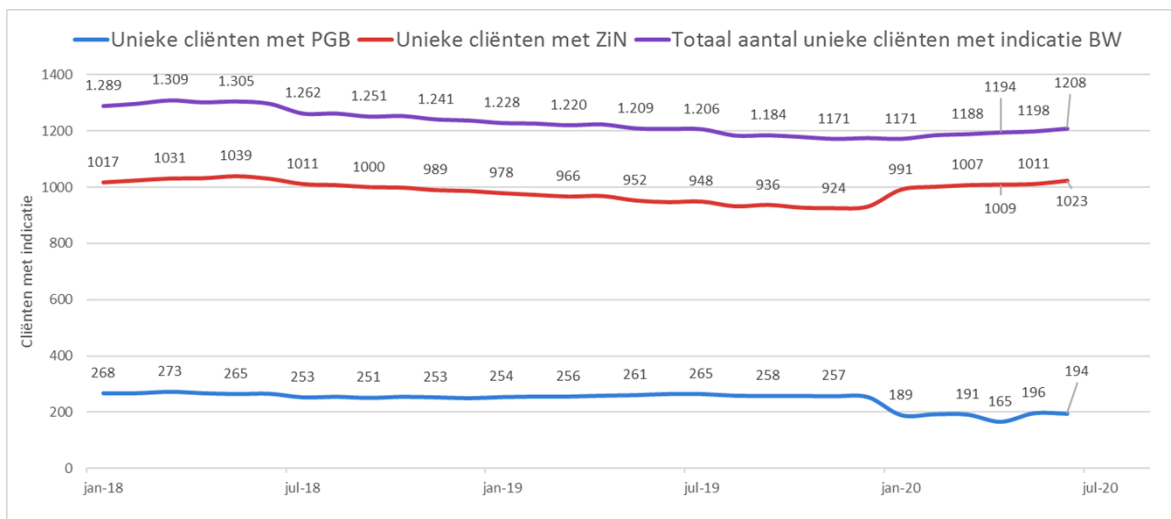
Beschermd wonen voor mensen met een ernstig psychische aandoening wordt deels afgebouwd. Met het geld dat vrijkomt kan meer en betere ondersteuning worden geboden om mensen meer zelfstandig te laten wonen. We noemen dit beschermd thuis. Mensen kunnen thuis beter herstellen en we bereiken dat we op langere termijn de kosten kunnen beheersen.

9.2 Activiteiten

Met ingang van 2020 is het nieuwe contract in gegaan en worden een deel van de cliënten van beschermd wonen geholpen met beschermd thuis. Hierdoor willen we een gat vullen tussen verblijfszorg in een instelling en zelfstandig wonen met alleen ambulante begeleiding.

9.3 Monitoring

Nijmegen voert deze taak uit als centrumgemeente voor de regio Nijmegen en Rivierenland. We zien in de hele regio een daling van de klassieke vorm van beschermd wonen. In de figuur 10 zien we dat het aantal cliënten beschermd wonen in de tijd nagenoeg stabiel blijft. Er zit een kleine stijging in de grafiek rond 2018. Dit heeft te maken met de coulangegroep die overgeheveld werd vanuit de Wet langdurende zorg en waar we ook extra middelen voor hebben gekregen. Ook met deze groep inbegrepen is de daling zichtbaar, ook de kosten gaan omlaag. Per januari 2020 is er een daling zichtbaar van het aantal cliënten dat zelf zorg inkoop met een PGB. Dit komt doordat we twee grote zorginstellingen die zorg leverden via PGB hebben gecontracteerd met ingang van 2020.

Figuur 10: Aantal cliënten met indicatie beschermd wonen, alle cliënten inclusief beschermd wonen thuis t/m juni 2020

We hebben met ingang van 2020 meer extramuraal zorg ingekocht. Waar voorheen alle cliënten met een beschermd wonen indicatie een intramuraal indicatie hadden, heeft nu ongeveer 15% van de cliënten een indicatie zonder verblijf: beschermd thuis. Dit aantal is in het tweede kwartaal ten opzichte van het eerste kwartaal gestegen van 187 naar 205. De verwachting is dat dit aandeel nog gestaag zal blijven stijgen: we kopen meer beschermd thuis in en steeds minder beschermd wonen.

De indicaties zeggen echter nog niks over de verzilvering: hierover kunnen we pas nauwkeurig rapporteren aan het einde van het jaar.

Figuur 11: aantal cliënten beschermd thuis.

9.4 Vervolg

Met ingang van 2020 is het nieuwe contract in gegaan met nieuwe producten en tarieven en verwachten we een verdere daling van beschermd wonen.

10 Interventie 8: Doorbraakaanpak

10.1 Plan van Aanpak

De doorbraakaanpak zetten we in als er veel problemen zijn in een gezin en de hulpverlening stagneert. We zoeken oplossingen als de hulp vastloopt door lokale of wettelijke regels of slechte samenwerking. Door deze aanpak leren sociaal werkers meer integraal en creatief te kijken naar oplossingen vanuit het perspectief van het gezin. Indien nodig heffen we belemmeringen in het zorgsysteem op.

10.2 Uitvoering

Het doorbraakteam werkt in 2020 aan de uitvoering van de doorbraak aanpak en de borging van de werkwijze in de reguliere organisaties. Het Instituut Publieke Waarden, die de aanpak ontwikkelt, geeft incidenteel nog ondersteuning.

10.3 Monitoring

Vanaf de start van het doorbraakteam sinds 1 maart 2019 zijn er in totaal nu 123 casussen aangemeld Q1 +Q2 2020: 45). Hiervan zijn er 77 opgepakt door het doorbraakteam; 30 in het eerste half jaar van 2020. In totaal is er nu bij 40 casussen door het doorbraakteam een maatwerkplan uitgevoerd. De andere maatwerkplannen zijn in de maak.

De overige aanmeldingen konden met een advies of korte actie verder opgepakt worden buiten het kader van de Doorbraakaanpak. Dit is ook een mooie bijvangst van het Doorbraakteam; professionals die vastliepen met casuïstiek kunnen na advies of korte actie weer verder in het reguliere proces.

De kosten per gezin zijn bij een integrale aanpak veelal lager dan bij een stapeling van voorzieningen vanuit de verschillende wettelijke kaders. Over de plannen van 2019 en 2020 berekenden wij een gemiddelde besparing van € 24.000 per plan. In 2019 was het gemiddelde 26.000. Aanmelders en inwoners die we spraken in de evaluatie zijn erg positief over het doorbraakteam en het resultaat na de interventie.

10.4 Vervolg

Door het coronavirus zien we vanaf eind maart een daling in het aantal aanmeldingen bij het doorbraakteam. De verwachting is dat als gevolg van corona meer huishoudens met armoede te maken zullen krijgen. Het is daarom extra belangrijk om de werkwijze en gedachtengoed rondom de Doorbraakaanpak goed geborgd te hebben in de organisatie.

Het doorbraakteam evalueert momenteel de aanpak samen met aanmelders en gezinnen. Zij zijn erg positief over het doorbraakteam en het resultaat na de interventie.

Dit najaar is er een training in het gebruik van de doorbraaktool van het IPW. Hierdoor leren hulpverleners maatwerkplannen opstellen. Dit is een eerste stap in het gemeentebreed borgen van de aanpak.

Het landelijke beleid is gericht op stimuleren van maatwerk in het sociaal domein. Er is wetgeving in voorbereiding die het makkelijker moet maken om informatie te delen als er sprake is van verschillende wetten. In 2021 willen we de doorbraakaanpak structureel maken en onderbrengen bij de regieteams. Mogelijk kan het project vanaf 2023 met 1 fte worden voortgezet.

11 Interventie 9: Stelselwijziging

11.1 Plan

Met de stelselwijziging organiseren we de ondersteuning dichtbij inwoners in brede basisteams. Deze teams kunnen ook ondersteunen als inwoners meerdere problemen hebben op verschillende leefgebieden. Brede basisteams hebben meer functies gebundeld dan de huidige wijkteams. Zij kunnen integraal werken en meer regie voeren op het gezinsplan (1 gezin – 1 plan). 80% van de vragen kunnen door de brede basisteams worden opgepakt. Daarnaast blijft er een breed palet aan gespecialiseerde zorg beschikbaar. We kiezen voor een groeiscenario omdat bestaande cliënten niet ineens kunnen worden overgedragen. Het doel is het doorbreken van de vicieuze cirkel van wachttijden die leiden tot meer indicaties en tot groeiende uitgaven.

11.2 Uitvoering

In juni 2020 is de aanbestedingstekst gepubliceerd voor de brede basisteams Jeugd & Gezin. De uitvoering start medio 2021

In twee proefgebieden is gewerkt volgens de methodiek brede basisteams voor volwassenen. Dit is geëvalueerd en er zijn veldconsultaties geweest. In juni 2020 heeft de gemeenteraad het besluit genomen over invoering van de brede basisteams voor volwassenen in 2022.

11.3 Monitoring

De voortgang van deze interventie is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoeken en pilots en een zorgvuldige voorbereiding met alle betrokkenen door middel van marktconsultaties. We kiezen voor een dialoog met zorgaanbieders over de aanbestedingsvoorwaarden, waaronder het programma van eisen. Dit verhoogt het realistisch gehalte van de plannen en daarmee de kans van slagen. Aanbieders hebben goede inbreng en schetsen een realistisch beeld van wat nodig voor het nieuwe stelsel.

Vanwege de noodzaak van een zorgvuldige voorbereiding zal de stelselwijziging pas effect hebben op de lange termijn. Dit heeft gevolgen voor de realisatie van de financiële taakstelling op WMO en Jeugd. Ook de wachtlijsten kunnen we nu alleen met tijdelijke maatregelen proberen te beheersen.

11.4 Vervolg

De planning van de start van brede basisteams jeugd hebben we, mede door de coronacrisis, gesteld op 1 juli 2021. De aanbesteding loopt inmiddels en zal in het najaar resulteren in een formele gunning. Voor volwassenen voorzien we nu een start per 1-1-2022.

12 Interventie 10 Data gestuurd werken in het Sociaal Domein

12.1 Plan van Aanpak

We bouwen aan het toegankelijker maken van informatie over het sociaal domein door middel van een dashboard. Dit helpt ons de voortgang van beleid te monitoren. Daarnaast bouwen we aan kennis- en expertisenetwerken die ons helpen de inhoudelijke doelstellingen in het sociaal domein vorm te geven.

12.2 Uitvoering

Vanaf 2020 lopen de rapportages over het interventieplan zo veel mogelijk parallel met de planning- en control cyclus in de gemeenteraad. Het doel is het college en de gemeenteraad van de juiste informatie te voorzien op het moment dat de besluitvorming over de zomernota, begroting en stadsrekening gaande is. Voor raadsleden worden rapportages en informatie vindbaar gemaakt via de lokalezorgmeter.nl. We streven naar het verbeteren van de vindbaarheid van informatie door koppeling aan het begrotingsportal.

We werken nu aan het dashboard werk en inkomen. In het najaar publiceren we op verzoek van de raad een themarapportage over Jeugd in samenwerking met de afdeling Onderzoek en Statistiek.

12.3 Monitoring

Er is een toename in het gebruik en de kwaliteit van data, onderzoeken, monitoring en samenwerking met de onderzoekers van Radbouduniversiteit, RadboudUMC en HAN en GGD Gelderland Zuid.

12.4 Vervolg

Naast het ontwikkelen van cijfermateriaal, werken we ook aan het verbeteren van kwalitatieve monitoring en onderzoek; samen met de afdeling O&S.

We continueren de deelname aan de werkplaats jeugd (RU). Ook de deelname aan de werkplaats sociaal (HAN) wordt gecontinueerd. Op deze manier werken we als beleidsadviseurs, samen met de afdeling onderzoek en statistiek en de GGD, HAN, RU, cliënten en zorgaanbieders aan een lerend netwerk.

Een thema voor dit jaar is onder andere onderzoek naar cliëntervaringen. Vanaf september start in de werkplaats jeugd onderzoek naar jeugdhulp met verblijf, monitoring van de inzet van Jim en buurtouders en overleg passende zorg. We voeren een pilot uit met de GGD rond wijldata van jeugdigen in Noord.

We werken aan een verbetering van de toegankelijkheid van monitoring voor de raad. De afspraken tussen gemeenteraad en college vormen hiervoor het kader. We leggen hiervoor een verbinding met de dashboards sociaal domein. We zien dit als een gezamenlijk leerproces met raad, rekenkamer, griffie, beleid en onderzoek.